

V. BİLSEL Uluslararası Çatalhöyük Bilimsel Araştırmalar Kongresi Kongre Kitabı

19-20 Nisan
2025

<https://bilselkongreleri.com>

KONYA

5. BİLSEL INTERNATIONAL ÇATALHÖYÜK SCIENTIFIC RESEARCHES CONGRESS BOOK

19-20 APRIL 2025 KONYA/TÜRKİYE

EDITORS

Assoc. Prof. Dr. Nurlan Baigabylov
Assoc. Prof. Dr. İlyas ERPAY

02.05.2025

by BILSEL PUBLISHING

ISBN: 978-625-97089-8-0

All rights of this book belong to BILSEL PUBLISHING.
The book is not intended for commercial profit.
It is responsibility of the author to abide by the publishing ethics rules.

Bu kitabın tüm hakları BİLSEL YAYINCILIK yayınevine aittir.
Kitap ticari bir kar amacı gütmemektedir.
Yayın etiği kurallarına uymak yazarın sorumluluğundadır.

<https://bilselkongreleri.com/>

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other noncommercial uses permitted by copyright law.

CONGRESS ID

CONGRESS TITLE

5. BİLSEL INTERNATIONAL ÇATALHÖYÜK SCIENTIFIC RESEARCHES CONGRESS

DATE and PLACE

19-20 APRIL 2025 KONYA/TÜRKİYE

GENERAL COORDINATOR

Dr. BAHAR ALTUNOK

ORGANIZATION

**Bilgiseli Uluslararası Bilimsel
Araştırmalar Strateji Geliştirme
Kongre ve Org.Hizm.Tic.Ltd.Şti**

ORGANIZING COMMITTEE

Chairman of the Organizing Committee

Assoc. Prof. Dr. Nurlan Baigabylov

University Academician Representative

Prof. Dr. Süleyman GÖKSOY

Düzce Üniversitesi

Prof. Dr. Alaeddin BOBAT

Kocaeli Üniversitesi

Doç. Dr. Fuat LEBE

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Doç. Dr. Fatih KOÇYİĞİT

Dicle Üniversitesi

Dr. Emre ALTAŞ

Bartın Üniversitesi

Dr. Onur OKTAYSOY

Kafkas Üniversitesi

Dr. Derya KARATAŞ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

CONGRESS ORGANIZING COMMITTEE MEMBERS

Prof. Dr. Mehmet Bayırlı
Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr. Abdurrahman KARABULUT
Afyon Kocatepe Üniversitesi
Prof. Dr. Hasan SERİN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Prof. Dr. Ümit M. KOÇYİĞİT
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Prof. Dr. Fatih Mehmet KANDEMİR
Aksaray Üniversitesi
Prof. Dr. Karim KREIT
Cadi Ayyad University, Morocco
Prof. Dr. Mohammed Waheeb
Hashemite University, Jordan
Professor Dr. Nana Jincharadze
European University Georgia
Prof. Dr. Shemsije Demiri
High Economic School- Gostivar North Macedonia
Prof. Dr. Tinatin Mshvidobadze
Gori State University (Georgia)
Prof. Dr. Valbon Ademi
University of Tetovo, North Macedonia
Prof. Dr. Valentina Marinescu
University of Bucharest
Assoc. Prof. Dr. Irina-Teodora MANOLESCU
Alexandru Ioan Cuza University of Iasi, Romania
Assoc. Prof. Dr. Silviya Ivanova
Institute of Cryobiology and Food Technology, Bulgaria
Assoc. Prof. Dr. Daniela Matušiková
University of Prešov, Slovakia
Assoc. Prof. Dr. Abderrahmane Raji
Sultan Moulay Slimane University, Morocco
Assoc. Prof. Dr. Enida KUME
Aleksander Moisiu” University, Durrës, Albania
Assoc. Prof. Dr. BELOUFA
Nabil, IHFR, Algeria

Doç. Dr. Ebülfaz Ezimli
Naxçıvan Devlet Universiteti
Doç. Dr. Hakan Tahiri MUTLU
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Bahar ÇİFTÇİ
Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Ercan AYDOĞMUŞ
Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Ebru YILMAZ
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Çağatay YAMÇIÇIER
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
Dr. Alketa Çausi
Sport University of Tirana, Albania
Dr. Solomon Uchechukwu Eze
Nnamdi Azikiwe University
Dr. Mirjeta Cenaj
Sports University of Tirana, Albania
Dr. Israr Ali Khan
Institute of Numerical Sciences, Pakistan
Dr. Blerina Xhelaj
University “Ismail Qemali” Vlora- Albania
Dr. Sohayb Abdulkerim
Gaziantep University
Dr. Muhammad Faisal
Ministry of State and Frontier Region Govt of Pakistan
Dr. Çağrı GÜÇLÜTEN
Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
Dr. Onur OKTAYSOY
Kafkas Üniversitesi
Dr. Mahmut ÇAMLICA
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Dr. Mustafa KAPLAN
Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Dr. Doruk AYBERKİN
Bayburt Üniversitesi
Uzman Dt. İbrahim Tefik Gülşen
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

PARTICIPANTS COUNTRY

Albania/Algeria/ Australia /Azerbaijan / Bulgaria / Brazil/Germany/Hungary/India/Indonesia/ Jordan/
Kazakhstan/Kosovo /Malaysia /Morocco/Pakistan/Romania/ Slovakia /Ukraine /
Uzbekistan Vietnam/ Tunisia

SCIENTIFIC COMMITTEE

- Prof. Dr. Karim KREIT
Cadi Ayyad University, Morocco
- Prof. Dr. Mohammed Waheeb
Hashemite University, Jordan
- Prof. Dr. Nana Jincharadze
European University Georgia
- Prof. Dr. Shemsije Demiri
High Economic School- Gostivar North Macedonia
- Prof. Dr. Tinatin Mshvidobadze
Gori State University (Georgia)
- Prof. Dr. Valbon Ademi
University of Tetovo, North Macedonia
- Prof. Dr. Valentina Marinescu
University of Bucharest
- Prof. Dr. Alaeddin BOBAT
Kocaeli Üniversitesi
- Prof. Dr. Hikmet Yeter ÇOĞUN
Çukurova Üniversitesi
- Prof. Dr. Perihan ÜNÜVAR
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Prof. Dr. Mehmet Bayırlı
Balıkesir Üniversitesi
- Prof. Dr. Abdurrahman KARABULUT
Afyon Kocatepe Üniversitesi
- Prof. Dr. Hasan SERİN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
- Assoc. Prof. Dr. Irina-Teodora MANOLESCU
Alexandru Ioan Cuza University of Iasi, Romania
- Assoc. Prof. Dr. Silviya Ivanova
Institute of Cryobiology and Food Technology, Bulgaria
- Assoc. Prof. Dr. Mokhtar NEBAB
University of Boumerdes ALGERIA
- Assoc. Prof. Dr. Gergana Gozanska Plovdiv
University "Paisii Hilendarski", Bulgaria
- Assoc. Prof. Dr. Ganaoui Maroua
University of Chadli Ben Djedid El-tarf and Souk Ahras
university, Algeria
- Assoc. Prof. Dr. Abdullayeva Gultekin
Azerbaijan State Pedagogical University
- Assoc. Prof. Dr. Məmmədova Könül Ələddin qızı
ADPU-Azerbaijan
- Doç. Dr. Ebru YILMAZ
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
- Doç. Dr. Çağatay YAMÇIÇIER
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- Doç. Dr. Derya ÇAYIR
Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- Doç. Dr. H. Burçin HENDEN ŞOLT
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
- Doç. Dr. Pervin ERDOĞAN
Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- Doç. Dr. Özlem Gündoğdu AYTAÇ
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
- Dr. Mokhnane Tarek
Center for Scientific and Technical Research on Arid
Regions (CRSTRA) Omar El BERNAOUI, Algeria
- Dr. K. Vignesh
Palar Agricultural College, Vellore, Tamil Nadu, India
- Dr. Vo Trung Hau
Binh Duong Mot University, Vietnam
- Dr. Le Thi Minh
Thu Dau Mot University, Vietnam
- Dr. Amina Yahia
University of Oum El Bouaghi, Algeria
- Dr. Haneen Vassel
Beit Berl College
- Dr. Elmassı SAID
Cadi Ayyad University
- Dr. Sahnoun ZENGAH
University of Mustapha Stambouli Mascara, Algeria
- Dr. Leila Bijos
Universidade Federal da Paraíba (UFPB), Brazil
- Dr. Elharrar Noureddine
Higher Institute of Nursing Professions and Health
Techniques "ISPITS", Safi
- Dr. Vicente Pironti
Open University Humaniza, Brazil
- Dr. Vijay Singh
Himachal Pradesh University Shimla India
- Dr. Abdelaati Soufiani
Higher Institute of Nursing and Health Technology
(ISPITS) of Kenitra
- Dr. Alketa Çausi
Sport University of Tirana, Albania
- Dr. Eyüp SIRAMKAYA
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
- Dr. Meryem Pir
Kocaeli Üniversitesi
- Dr. Özlem PERVAN
Maltepe Üniversitesi
- Dr. Özgür ERDAĞ
Kafkas Üniversitesi
- Dr. Cansın CEYLAN
Kırklareli Üniversitesi
- Dr. Melike YALÇIN
Afyon Kocatepe Üniversitesi
- Dr. Sultan SARI
Ostim Teknik Üniversitesi
- Dr. Çağrı GÜÇLÜTEN
Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- Dr. Onur OKTAYSOY
Kafkas Üniversitesi

UZAKTAN EĞİTİM POLİTİKALARININ GELECEĞİ: YAPAY ZEKÂ TABANLI EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ İŞİĞİNDA KURAMSAL BİR DEĞERLENDİRME

Dr. Öğr. Üyesi, Erdi Okan YILMAZ¹

¹Uşak Üniversitesi, Uzaktan Eğitim MYO, erdi.yilmaz@usak.edu.tr, 0000-0002-7423-725X

Özet

Pandemi süreciyle ivme kazanan uzaktan eğitim, Türkiye'deki üniversitelerin eğitim politikalarında kalıcı bir yer edinmiştir. Nitekim YÖK'ün politikaları doğrultusunda üniversitelerde derslerin %40'ına kadarının uzaktan öğretim yoluyla sürdürülebilmesine yönelik düzenlemeler, dijital eğitim teknolojilerinin yükseköğretim politikalarındaki kalıcılığını pekiştirmektedir. Eş zamanlı olarak, yapay zekâ tabanlı eğitim teknolojilerindeki hızlı gelişim, yükseköğretimde dijital dönüşümün yeni bir aşamasını tetiklemektedir. Türkiye'nin 2021-2025 Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi ile YÖK ve MEB'in dijital eğitim vizyonları da, eğitimde yapay zekâ odaklı dönüşümü politika düzeyinde öncelikli hale getirmektedir. Örneğin, MEB'in 2023 Eğitim Vizyonu belgesi ve YÖK'ün Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm Projesi gibi girişimleri, eğitimde yapay zekâ entegrasyonuna yönelik stratejik hedeflerin altını çizmektedir. Ancak bu dönüşüm vizyonunun hayata geçirilmesi, uygulamada önemli etik, pedagojik, yönetsel ve hukuki soruları da beraberinde getirmektedir. Literatüre dayalı bu kuramsal çalışmada, yapay zekâ destekli eğitim teknolojilerinin üniversitelerdeki uzaktan eğitim uygulamalarına ve politikalarına olası etkileri tartışılmaktadır. Mevcut eğilimler arasında, öğrenme analitiği, akıllı öğretim sistemleri ve sohbet robotları (büyük dil modellerine dayalı yazılı asistanlar dâhil) gibi yapay zekâ uygulamalarının uzaktan eğitimde kullanımının yaygınlaşması yer almakta; bu teknolojilerin öğrenci desteği, ölçme-değerlendirme ve içerik sunumu süreçlerine getirdiği yenilikler değerlendirilmektedir. Özellikle 2023 yılında yaygınlaşan üretken yapay zekâ araçları (ör. gelişmiş sohbet robotları), uzaktan eğitimde içerik oluşturma ve öğrenci etkileşimi konusunda yeni fırsatlar sunarken akademik dürüstlük ve değerlendirme süreçlerine ilişkin tartışmaları da tetiklemiştir. Ayrıca çalışma kapsamında, yapay zekâ destekli uzaktan eğitimin politika düzeyindeki yansımaları etik, pedagojik, yönetsel ve hukuki açılardan irdelenmektedir; bu bağlamda veri mahremiyeti, algoritmik adalet ve akademik dürüstlük ilkeleri, öğrenme deneyimlerinin kişiselleştirilmesi ve öğretim yöntemlerinin dönüşümü, kurumsal dijital altyapı ve insan kaynağı planlaması ile veri koruma ve fikrî mülkiyet düzenlemeleri gibi konular ele alınmaktadır. Sonuç olarak, analiz bulguları, yapay zekâ destekli uzaktan eğitimin Türkiye yükseköğretiminde mevcut uygulamaları iyileştirmenin ötesinde, eğitim politikalarının geleceğini şekillendirebilecek bir potansiyele sahip olduğunu göstermektedir. Bu doğrultuda, yükseköğretim politika ve stratejilerinin yapay zekânın sorumlu ve etkin kullanımını teşvik edecek şekilde güncellenmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Çalışma, özgün bakış açısıyla bu potansiyelin gerçekleşmesi için politika yapıcılara ve eğitim yöneticilerine yönelik önemli çıkarımlar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Yapay Zekâ, Eğitim Politikaları, Eğitim Teknolojileri, Dijital Dönüşüm

THE FUTURE OF DISTANCE EDUCATION POLICIES: A THEORETICAL EVALUATION IN THE LIGHT OF AI-BASED EDUCATIONAL TECHNOLOGIES

Abstract

Accelerated by the COVID-19 pandemic, distance education has become a permanent component of higher education policies in Turkey. In line with the Council of Higher Education's (YÖK) new vision, regulations allowing up to 40% of courses to be delivered online have solidified the role of digital learning technologies in university-level education. Concurrently, the rapid advancement of artificial intelligence (AI)-based educational technologies has initiated a new phase in the digital transformation of higher education. National-level strategic documents, such as Turkey's 2021–2025 National Artificial Intelligence Strategy and YÖK's "Digital Transformation in Higher Education" project, signal a growing emphasis on the policy-level integration of AI in education.

This theoretical study, based on literature review and national education strategy documents, explores the potential impacts of AI-supported educational technologies on distance education practices and policies in Turkish universities. The discussion focuses on emerging trends such as learning analytics, intelligent tutoring systems, and AI-driven conversational agents (including large language models), which are increasingly used in areas like student support, assessment, and content delivery. Particularly, the widespread adoption of generative AI tools since 2023 has opened new opportunities in content generation and student engagement while also raising concerns about academic integrity and assessment practices.

Furthermore, this study critically examines the policy implications of AI-driven distance education from ethical, pedagogical, administrative, and legal perspectives. Issues such as data privacy, algorithmic fairness, academic honesty, personalization of learning, institutional capacity building, and intellectual property rights are analyzed in detail. Findings indicate that AI-supported distance education has the potential not only to improve existing practices but also to shape the future trajectory of higher education policy in Turkey. The study concludes with original insights and strategic recommendations for policymakers and institutional leaders aiming to implement responsible and effective AI integration into distance education frameworks.

Keywords: Distance Education, Artificial Intelligence, Eğitim Politikaları, Eğitim Teknolojileri, Dijital Dönüşüm